

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR

Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Oddělení styku s veřejností

VÁŠ DOPIS č. j.:

ZE DNE:

NAŠE č. j.: MSP-522/2025-OSV-OSV/5

VYŘIZUJE: Mgr. Helena Havlíková

TEL.: +420 221997270

FAX: +420 224 919 927

E-MAIL: info@msp.justice.cz

Vážený pan

Pavel N

Praha 15.07.2025

Počet listů: 1

Přílohy: 1

Žádost o informace

Vážený pane N

Ministerstvo spravedlnosti dne 3. 7. 2025 obdrželo Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), týkající se Charty základních práv a svobod EU.

K Vaší žádosti Vám sdělujeme následující:

V příloze zasíláme oficiální české znění Listiny základních práv Evropské unie (známé také jako Charta základních práv EU). Tento dokument je rovněž veřejně dostupný ve všech 24 oficiálních jazycích EU také na následující adrese: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A12016P%2FTXT>.

Listina základních práv Evropské unie je právně závazný dokument, který shrnuje základní práva a svobody chráněné v rámci Evropské unie. Jedná se o součást tzv. primárního práva EU, což znamená, že má stejnou právní sílu jako zakládací smlouvy Unie, například Smlouva o Evropské unii (SEU) a Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU). Tato právní síla jí byla přiznána Lisabonskou smlouvou, která vstoupila v platnost dne 1. prosince 2009.

Ustanovení Listiny jsou při dodržení zásady subsidiarity určena v první řadě orgánům, institucím a jiným subjektům Unie. Členským státům jsou určena výhradně, pokud uplatňují právo Unie, nikoliv jednají-li ve sféře čistě vnitrostátního práva. Práva upravená v Listině mají tedy akcesorickou povahu. Práv zde uvedených se mohou dovolávat fyzické a právnické osoby, které jsou občany EU nebo se nacházejí na území EU. Tyto osoby se mohou dovolávat práv uvedených v Listině, pokud jsou dotčena rozhodnutím orgánu EU nebo členského státu při uplatňování práva Unie.

Listina nijak nerozšiřuje oblast působnosti práva EU, nevytváří nové pravomoci či úkoly Unie ani nemění pravomoci a úkoly stanovené ve Smlouvách. Listina tedy potvrzuje práva a zásady obsažené v judikatuře Soudního dvora EU a vycházející kromě jiného z Evropské úmluvy

o ochraně lidských práv a základních svobod. Tam, kde práva obsažená v Listině odpovídají právům zaručeným touto Úmluvou, jsou jejich smysl a rozsah stejné jako ty, které jim přikládá Úmluva. To však na druhou stranu nebrání tomu, aby právo Unie poskytovalo v některých případech širší ochranu, než garantuje Úmluva (viz čl. 52 odst. 3 Listiny).

Listina zakotvuje vedle tzv. subjektivních práv též tzv. zásady (viz především hlava IV Listiny s názvem „Solidarita“). Těchto zásad se však lze dovolávat pouze pro účely výkladu a kontroly zákonnosti aktů přijatých k provedení těchto zásad orgány, institucemi a jinými subjekty Unie, jakož i členskými státy.

Pro výklad práv a zásad zakotvených v Listině je významná její Hlava VII s názvem „Obecná ustanovení upravující výklad a použití Listiny“. Důležitým dokumentem jsou také Vysvětlení k Listině. Ačkoliv tato Vysvětlení nejsou právně závazná, jsou cenným výkladovým nástrojem pro vyjasnění ustanovení Listiny a soudy Unie a členských států jsou povinny k nim při výkladu Listiny přihlížet (viz webové stránky MZV: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/pravo_evropske_unie/lisabonska_smlouva/listina_zakladnich_prav_evropske_unie.html).

Ministerstvo spravedlnosti však není oprávněno poskytovat závazný výklad právních předpisů, včetně práva Evropské unie. Pro další informace lze doporučit případně obrátit se na Ministerstvo zahraničních věcí, odbor komunitárního práva, jež je ve smyslu InfZ samostatným povinným subjektem.

S pozdravem

Mgr. et Mgr. Jacek Morávek
vedoucí oddělení styku s veřejností
Ministerstva spravedlnosti ČR